

Hankintaohje projektien toteuttajille

Tämä ohje on suunnattu kaikille hanketoimijoille ja sen tavoitteena on sekä hanketoimijoiden hankintakäytäntöjen että hallintoviranomaisten näkemysten yhtenäistäminen. Tätä ohjetta tulee soveltaa Uudenmaan liiton kansallisella rahoituksella rahoittamissa hankkeissa 1.6.2017 lähtien.

1. Kansallisen kynnyksarvon ylittävät hankinnat

Lakia julkisista hankinnoista (1397/2016) sovelletaan kaikkiin kansallisen kynnyksarvon ylittäviin hankintoihin. Näistä hankinnoista on ilmoitettava valtakunnallisella julkisten hankintojen sähköisellä kanavalla (HILMA), www.hankintailmoitukset.fi.

	Kansalliset kynnyksarvot¹, joustavammat menettelyt (alv. 0%)	EU-kynnyksarvot² direktiivin mukaiset menettelyt (alv. 0%)
Tavarat ja palvelut	60 000 €–	207 000 € valtio tai keskushallinto 134 000 €
Sosiaali- ja terveysala	400 000 €–	-
Rakennusurakat	150 000 €–	5 186 000 €–

Hankintalain periaatteina ovat olemassa olevien kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen sekä tarjoajien tasapuolinen, syrjimätön kohtelu ja avoimuus. Sen soveltamisalaan kuuluvat kuntien ja muiden julkisyhteisöjen tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat, jotka ylittävät kansalliset tai EU:n kynnyksarvot.

Säätämällä kansalliset kynnyksarvot ja jättämällä kansallisten kynnyksarvojen alittavat hankinnat hankintalainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle on pyritty yksinkertaistamaan hankintamenettelyjä sekä vähentämään hallinnollisia kustannuksia pienissä hankinnoissa.

2. Pienhankinnat

Pienhankinnoilla tarkoitetaan kansallisen kynnyksarvon 60 000 € alittavia hankintoja, eivätkä ne siten kuulu hankintalain piiriin. Pienhankintoja tehtäessä on kuitenkin huomioitava hyvän hallintotavan vaatimus, joka takaa tarjoajille tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun. Hankintaa ei saa pilkkoa keinotekoisesti. Pienhankinnoissa tulee noudattaa muun lainsäädännön velvoitteita ja hyvän hallinnon yleisiä periaatteita. **Pääsääntöisesti myös pienhankinnat tulee kilpailuttaa.**

Hankinnan arvon laskemisen perustana on koko hankintasopimuksen voimassaoloaikana tehtävien hankintojen kokonaisarvo, mukaan luettuna mahdollinen optio lisätilauksesta. Optio ei voi ylittää puolta alkuperäishankinnan kokonaisarvosta. Ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta (hintaa ilman alv) mukaan lukien mahdollinen optio.

¹ Hankintalain (1397/2016) 25 §, huomioitu 1.1.2017 alkaen.

² Hankintalain (1397/2016) 26 §, huomioitu 1.1.2017 alkaen.

Mitä ja miten kilpailutetaan?

Hankkeelle kohdistettavien kustannusten tulee aina olla kohtuullisia.

Pääsääntöisesti tavarat, asiantuntijapalvelut ja muut palvelut kilpailutetaan. Pienhankinnoissa ei ole ilmoitusvelvollisuutta HILMA:ssa. Hankintayksikkö voi käyttää omia hankintaohjeitaan, mikäli ne eivät ole ristiriidassa tämän ohjeen kanssa. Hankkeen tulee toimia tiukimman ohjeistuksen mukaisesti.

Hankehakemuksessa mainittujen yhteistyökumppaneiden työ luokitellaan henkilöstökuluksi. Yhteistyökumppanuuden tulee näkyä projektisuunnitelmassa. Ainoastaan ostopalvelut on luokiteltavissa asiantuntijapalveluksi.

Pienhankintamenettelyssä tulee noudattaa alla olevia raja-arvoja ja ohjeita.

Hankinnan arvo (alv 0%)	
Alle 2 000 €	<ul style="list-style-type: none"> ▪ varmistettava, että kustannukset ovat kohtuullisia ▪ ei tarvetta dokumentoida hankintaperusteita
2 000 – 9 999 €	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pyydetään tarjoukset 3-5 toimittajalta sähköpostilla ▪ tehdään hankinnasta päätös, josta käy ilmi hankintamenettely, ratkaisu perusteluineen ja hinta ▪ päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille
10 000 – 59 999 €	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pyydetään tarjoukset sähköpostilla 3-5 toimittajalta, tarjouspyynnössä mainitaan valintakriteerit, joiden perusteella ratkaisu tehdään ▪ tehdään hankinnasta päätös, josta käy ilmi hankintamenettely, perustelut, ratkaisu ja hinta ▪ päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille

Hankintamenettelyn eri vaiheet on dokumentoitava asianmukaisesti myös pienhankintoja tehtäessä. Hankintoja koskevista asiakirjoista liitetään maksatushakemukseen ne asiakirjat joista ilmenee seuraavat asiat;

- hankinta, mistä tarjouksia on pyydetty (tarjouspyyntö),
- tarjouksen tehneet, tarjousten vertailu (yhteenveto),
- päätöksen tai ratkaisun tekoon osallistuneet henkilöt ja
- päätös tai ratkaisu ja perustelut.

Suorahankinnalla tarkoitetaan tilannetta, jossa hankintayksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä tai tekee hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä vain yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella. Suorahankintapäätös perusteluineen tehdään kirjallisena. Hankkeiden pienhankinnoissa suorahankinta on mahdollista tehdä, jos³

- Hankintamenettelyssä ei ole saatu lainkaan tarjouksia, tai tarjoukset eivät vastaa tarjouspyyntöä. Tarjouspyynnön ehtoja ei saa oleellisesti muuttaa.
- Kyseeseen tulee tekninen, taiteellinen, yksinoikeuden suojelemiseen liittyvä syy kuten poikkeuksellinen uusi tekninen ratkaisu, tietty käsityötaito, mahdollisen toimittajan liikesalaisuuden paljastuminen hankintailmoituksen julkaisemisen yhteydessä. Hankintayksikön tulee pystyä osoittamaan, ettei vastaavaa tuotetta tai palvelua ole olemassa, jolla sama lopputulos voidaan saavuttaa

³ Kohdat ovat poimintoja hankintalain (1397/2016) 40 § pykälästä.

- Tutkimus/kokeilu/tuotekehitys (ei-kaupallinen)
Edellytyksenä on, ettei kysymyksessä ole tavaran massatuotanto kaupallisessa tarkoituksessa, vaan esimerkiksi kehitysprojekti, jossa tavaraa valmistetaan yksittäiskappaleita.
- Lisätilaukset (uuden hankinnan oltava teknisesti yhteensopiva aikaisemman kanssa, muutoksesta kohtuuton haitta)

Jos hankkeessa on tarve suorittaa suora hankinta, suosittelemme olemaan ennen hankinnan toteutusta yhteydessä rahoittajaan.

Puitesopimusten hyödyntäminen

Mikäli hankintayksiköllä on asiallisesti kilpailutettu voimassaoleva puitesopimus ja hankintasopimuksessa on maininta myös hankkeiden kuulumisesta sen piiriin, voivat hankkeet hyödyntää tätä sopimusta ilman erillistä kilpailutusta sopimuksessa määritellyn enimmäismäärään asti. **Hankintayksikön tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei puitesopimuksen puitteissa suoriteta hankintoja, jotka eivät luonteeltaan ole sen mukaisia.**